

Projekt

z dnia 29 października 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR VI/.../2024
RADY GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE**

z dnia 7 listopada 2024 r.

**w sprawie apelu o niewyrażeniu poparcia dla przebiegu drogi ekspresowej S5 na odcinku Nowe Marzy (A1)
- Ostróda (S7) wariant zielony**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465z późn. zm.) oraz § 25 ust. 2 pkt 4 Statutu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2020 r. poz. 4618 z późn. zm.) Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie apeluje, aby przebieg drogi ekspresowej S5 na odcinku Nowe Marzy (A1) - Ostróda (S7) nie był realizowany w wariantcie zielonym (W2) na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 2. Uzasadnienie apelu, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Apel przekazuje się:

- 1) Prezesowi Rady Ministrów,
- 2) Ministrowi Infrastruktury,
- 3) Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Edyta Gorzka

Uzasadnienie

Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie nie wyraża poparcia dla budowy drogi ekspresowej S5 W2 (Wariant Zielony) na odcinku Nowe Marzy (A1) - Ostróda (S7)

Istnieje szereg argumentów wskazujących na brak uzasadnienia dla przebiegu drogi S5 na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W pierwszej kolejności wskazać należy na kwestie ekonomiczne. Powoływany przez nielicznych zwolenników wariantu zielonego aspekt ekonomiczny polegający na możliwości rozwoju gospodarczego gminy wywołanego lokalizacją na terenie gminy drogi ekspresowej jest całkowicie chybiony, gdyż na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie nie znajdzie się żaden węzeł drogowy. Tym samym Gmina Nowe Miasto Lubawskie nie ma możliwości skorzystania z tej inwestycji w jakikolwiek sposób, w tym poprzez lokalizację nowych zakładów pracy, centrów logistycznych itp. Jednocześnie wymierne ekonomiczne szkody poniosą mieszkańcy gminy, zwłaszcza wsi Skarlin, Lekarty, Nowy Dwór Bratiański oraz Chrośle, Pustki. Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest gminą typowo rolniczą, ale jednocześnie posiada duży potencjał rozwoju turystyki z uwagi na walory krajobrazowe i ekologiczne. Budowa drogi ekspresowej, zwłaszcza w rejonie wskazanych wyżej wsi, spowoduje całkowite zachwianie równowagi gospodarczej zlokalizowanych tam gospodarstw rolnych i nieodwracalne szkody w środowisku naturalnym.

Analiza planów sytuacyjnych realizacji w/w inwestycji wskazuje, że na odcinku planowanej drogi na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie, dojdzie do rozczłonkowania działek rolnych, w sposób uniemożliwiający lub znacznie ograniczający ich rolnicze wykorzystanie oraz diametralnie podnoszący koszty produkcji. Układ działek oraz niewielka liczba dróg publicznych, spowoduje, że części działek rolnych, położonych obecnie bezpośrednio przy budynkach gospodarczych znajdzie się po drugiej stronie drogi. Sytuacja ta wymusi na rolnikach i mieszkańcach wsi konieczność pokonywania kilkukilometrowych objazdów. Innych możliwości dojazdu do podzielonych działek nie przewidziano. W wielu przypadkach planowana droga ekspresowa przechodzi bezpośrednio obok istniejących budynków mieszkalnych w sposób uniemożliwiający bezpośredni dojazd mieszkańcom do miejscowości, do której administracyjnie należą. Wzrosną koszty dojazdu na grunty orne i wydłuży się znacznie czas dojazdu do wykonywania koniecznych prac polowych umożliwiających korzystanie z tych gruntów. Wzrosną też koszty codziennego funkcjonowania mieszkańców, którzy zostaną odcięci od swobodnego dostępu do rodzinnych miejscowości (dojazdu do szkoły, pracy, sklepów, kościoła). Koszty te nie będą w żaden sposób zrekompensowane z uwagi na uwarunkowania prawne uniemożliwiające wypłatę odszkodowania za utracone korzyści i wzrost kosztów prowadzenia działalności rolniczej czy gospodarczej. Planowane odszkodowania będą odpowiadały wyłącznie średniej wartości zajętych pod inwestycję gruntów i powodują, że główny ciężar ekonomiczny funkcjonowania nowej drogi poniosą bezpośrednio mieszkańcy gminy, bez odniesienia jakichkolwiek realnych korzyści dla siebie lub dla gminy. Na spotkaniu informacyjnym przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Olsztynie, na żądanie mieszkańców, oficjalnie przyznali, że w ramach odszkodowań nie rekompensuje się żadnych kosztów ograniczenia lub faktycznego uniemożliwienia prowadzenia działalności rolniczej lub gospodarczej spowodowanych budową drogi ekspresowej według planowanego przebiegu. Dotyczy to także wskazanych na spotkaniu w Nowym Mieście Lubawskim sytuacji, w których ma dojść do wyburzenia budynków będących aktualnie w trakcie budowy, utraty wartości istniejących budynków powodujących konieczność ustanowienia przez inwestora dodatkowego zabezpieczenia kredytu hipotecznego, zmiany struktury gospodarstw rolnych powodujących utratę parametrów koniecznych do korzystania z funduszy unijnych czy braku możliwości kontynuacji produkcji będącej warunkiem dalszego korzystania z tych funduszy.

Niezwykle istotnym faktem jest to, że budowa drogi S5 na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie spowoduje nieodwracalne szkody w środowisku naturalnym. Bezpośrednio na trasie przebiegu planowanej drogi znajdują się unikatowe tereny przyrodnicze. Omawiany teren znajduje się w strefie Zielonych Płuc Polski. Znajduje się tutaj kilkadziesiąt gatunków roślin chronionych. Związane są one przede wszystkim z torfowiskami, mokradłami oraz dolinami jezior i rzek. Większość obszaru podlega ścisłej ochronie prawnej. Mamy tutaj wszystkie formy ochrony przyrody (z wyjątkiem parku narodowego). Projektowana trasa będzie również przebiegała w kilku miejscach przez obszary sieci NATURA 2000. Jednym z nich jest Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy. Głównymi formami rzeźby terenu są: moreny czołowe, moreny denne i głęboko wcięte rynny subglacjalne. Teren ten jest traktowany jako ekosystem o znaczeniu ponadregionalnym. W granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Drwęcy znajduje się: Obszar Natura 2000 Bagienna Dolina Drwęcy, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy, Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wel, Rezerwat Przyrody Rzeka Drwęca, obrzeża Brodnickiego Parku Krajobrazowego, Welski Park Krajobrazowy, użytki ekologiczne

(m.in. Łąka nad Drwęcą). Kolejnym obszarem o unikatowym znaczeniu ekologicznym na trasie wariantu W2 jest Obszar Natura 2000 Dolina Kakaju. Obszar Natura 2000 Dolina Kakaju obejmuje najbardziej wartościowe fragmenty doliny Kakaju wraz z jeziorami i torfowiskami oraz odznacza się wysoką bioróżnorodnością – zaobserwowano 13 siedlisk przyrodniczych. W granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Kakaju znajduje się m.in. Rezerwat Przyrody „Łabędź”, Rezerwat Przyrody „Kociołek”, użytki ekologiczne, bagna, łąki i oczka śródlądowe Nadleśnictwa Jamy oraz Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu. Szczególnie cenne przyrodniczo jest polodowcowe Jezioro Skarlińskie o płaskich lub lekko wzniesionych brzegach. Jest miejscem bytowania różnych gatunków ryb słodkowodnych, np. szczupaków, węgorzy, karpia i płoci. Oprócz cennych zbiorowisk leśnych, ochronie podlega tutaj kilkadziesiąt gatunków zwierząt. W tym gatunki krytycznie zagrożone wyginięciem z Czerwonej Księgi Zwierząt. Wskazać także należy, że tereny leśne wyznaczone do wycinki w ramach planowanej drogi S5 stanowią jeden z nielicznych dużych kompleksów leśnych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. W całym powiecie nowomiejskim lasy stanowią zaledwie 20% powierzchni powiatu. W ostatnich latach na tych terenach pojawiły się łosie, wilki, orły, bociany czarne i wiele innych chronionych zwierząt. W okolicy bytuje ponad 100 gatunków ptaków. Warto także wskazać, że ingerencja trasy szybkiego ruchu będzie miała także wpływ na Jezioro Skarlińskie, z którego wypływa rzeka Skarlanka, zasilająca najcenniejsze przyrodniczo jeziora Pojezierza Brodnickiego. Przyroda to system naczyń połączonych. Nie można bezkarnie ingerować w życie gatunków, które dopiero niedawno wprowadzono do ekosystemu. Ta inwestycja zniszczy nieodwracalnie sporą ilość roślin i zwierząt. Będzie miało to także negatywny wpływ na życie mieszkańców, turystów i wszystkich, którzy mogli w spokoju cieszyć się pięknem lasów i jezior i unikalnego krajobrazu.

Brak jakichkolwiek korzyści ekonomicznych dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie z tytułu budowy tej drogi w wariantcie W2 w połączeniu z wysokimi społecznymi dla mieszkańców oraz degradacją terenów o wyjątkowych walorach przyrodniczych i ekologicznych powoduje, że nie ma obiektywnych przesłanek dla poparcia tego wariantu ani obecnie, ani w przyszłości. Ponadto w chwili obecnej wariant W2 popierają tylko nieliczne samorządy rejonu Lubawy i Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie, która sama nie poniesie żadnych kosztów ekonomicznych, społecznych i ekologicznych.

Reasumując Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie nie wyraża poparcia dla budowy drogi ekspresowej S5 W2 (Wariant Zielony) na odcinku Nowe Marzy (A1) – Ostróda (S7).